

forum for
natur og friluftsliv
Akershus

Bane NOR
Postboks 4350
NO- 2308 Hamar
epost: postmottak@banenor.no

Deres ref.: 201611133

Kopi:
FNF Akershus' tilsluttede organisasjoner
Lokale FNF i Akershus
Fylkesmannen i Oslo og Akershus

16. januar 2017, Oslo

Høringsuttalelse til Planprogram for:

Ringeriksbanen og E16 Høgstet-Hønefoss

Forum for natur og friluftsliv (FNF) er et samarbeidsnettverk for naturvern- og friluftsansjoner på fylkesnivå. I Akershus er elleve organisasjoner tilknyttet FNF som representerer til sammen over 200 000 medlemskap i tillegg til mange medlemskommuner. Vi arbeider for å bevare natur og mulighetene å utøve friluftsliv, både i nærmiljøet og i villmark, i skogen, på vannet og på fjellet.

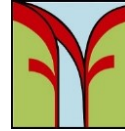
Det vises til «Varsel om oppstart av planarbeid og høring av planprogram for statlig reguleringsplan» for «Fellesprosjektet Ringeriksbanen og E16 Høgstet» av 8. november 2016. FNF Akershus takker for å ha fått utsatt høringsfrist til 16. januar 2017.

Prosjektets betydning for Akershus

Ettersom FNF Akershus' virkeområde hovedsakelig er i Akershus fylke, vil vår uttalelse begrense seg til området innenfor Bærum kommune. I Akershus omfatter prosjektet Ringeriksbanen deler av en ny jernbanelinje mellom Sandvika i Bærum og Hønefoss i Ringerike. Jernbanen vil gå i tunnel under viktige natur- og friluftsområder i Vestmarka som består av store sammenhengende skogsområder med skogsbilveier, betydningsfulle arter og naturtyper og et stort sti- og løypenett.

Planområdet for Ringeriksbanen er definert, men det er ikke bestemt hvor bane, tverrslag for masseuttak, tverrslag for rømningsveier og permanente masseponier skal plasseres. I følge planprogrammet skal tverrslag for rømningsveier kunne ut til en beredskapsplass med veier for tilgjengelighet for nødetatene uansett årstid. Tverrslag for masseuttak skal kunne ut i en dagsone hvor det bl. a. kan bli lagring og anleggsrigg.

Omfanget av inngrep i Bærum vil derfor omfatte selve tunnelinngrepet, beredskapsplass, dagsone for anleggsvirksomhet, massedepoie og eventuell ny veiadkomst hvis dette må etableres.

Viktige momenter for FNF Akershus blir derfor:

- Valg av områder der tverrslag springer ut (beredskapsplass og dagsone for anleggsvirksomhet) og veier til disse områdene.
- Valg av områder for permanent massedeponi.
- Vurdering av vannbalanse i tunnel + avrenning.
- Medvirkning – motta brev og oppdateringer, dialogmøter.

FNF Akershus er kjent med at noe lengre byggetid kan redusere behovet for å anlegge tverrslag. Vi ønsker informasjon om hvor mye lengre tid et redusert antall tverrslag vil bety for prosjektet og at dette blir inkludert i planprogrammet. Dersom det ikke vil være mulig å velge tverrslag med mindre negative konsekvenser for natur, kulturlandskap og friluftsliv, ønsker FNF Akershus at antall tverrslag må reduseres, for å eliminere tverrslag med betydelige negative konsekvenser.

Bygging i Marka

Markaloven eksisterer blant annet på grunn av den store verdien Marka har som rekreasjonsområde for svært mange mennesker. I tillegg har ofte Marka-områdene mange viktige naturtypelokaliteter og rødlistede arter. Likevel er Marka under sterkt utbyggingspress, og FNF Akershus er generelt bekymret for utbygging av Marka.

FNF Akershus forventer derfor at tapt Marka-areal fra dette prosjektet blir erstattet med etablering av nytt Marka-areal av samme størrelse og samme kvalitet.

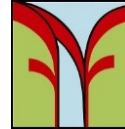
Medvirkning

FNF Akershus er opptatt av en god medvirkningsprosess som sikrer at de lokale natur- og friluftslivinteressene blir hørt. Planprosessen går svært raskt, og arbeidet med reguleringsplanen og konsekvensutredningene går parallelt med arbeidet med planprogrammet. FNF Akershus er bekymret for at dette kan svekke medvirkningsprosessen.

I planprogrammet står det at det i arbeidet med reguleringsplan og KU vil være «Temamøter ved behov». FNF Akershus er fornøyd med dialogen med Bane NOR så langt og takker for dialogmøte mellom de lokale natur- og friluftslivsorganisasjonene i FNF Akershus' nettverk og Bane NOR den 13. januar 2017. Vi er også svært positive til videre dialogmøter som er planlagt mellom oss og Bane NOR. På møtet 13. januar ble det foreslått at FNF Akershus og Oslo og Omland friluftsråd kunne sammen påta seg rollen som sekretær for en referansegruppe for natur- og friluftslivet i Bærum. Vi er glad for at dette blir vurdert som en mulighet fra Bane NOR.

Temautredningene

Friluftsliv, nærmiljø og naturmangfold. FNF Akershus er fornøyd med at effekter på nærmiljø, nærturterreng, friluftsliv og rekreasjon skal utredes. Vi er også fornøyd med at effekter på naturmangfold skal utredes. Som nevnt over er vi spesielt bekymret for lokaliseringen av massedeponier og tverrslagutgangene. En massetransport ut av Marka vil medføre betydelig opprusting av eksisterende skogsbilveier, noe som nødvendigvis vil føre til store inngrep. Ved det åpne møtet informerte Jernbaneverket at det er behov for å anlegge 3-4 tverrslag mellom tunnelens endepunkter. FNF Akershus anbefaler å koble tverrslagene til større veier som allerede vinterbrøytes

slik at behovet for en eventuell opprustning av Markas skogsbilveier reduseres. FNF Akershus anbefaler også gjenbruk av tverrslagene for masseuttak til rømningsveier for å redusere inngrep.

Bærum kommune er med i et landsomfattende prosjekt, *Kartlegging og verdsetting av friluftsområder*, og det resulterende kartet er nå ute på høring. Vi anbefaler Jernbaneverket å utnytte denne kunnskapen i planarbeidet.

Vannmiljø. FNF Akershus er fornøyd med at effekter på vannmiljø skal utredes, da særlig med tanke på vann og elver rett under tunnellopet. Vi er spesielt bekymret for Stovivatnet og tilhørende utløpsbekker. Stovivatnet er leveområder for fisk og ål, og vannets sivområder og våtmark er kjent for sitt rike fugleliv.

Miljøoppfølgingsplan

FNF Akershus er fornøyd med at det skal være en miljøoppfølgingsplan integrert i alle faser av prosjektet. I den forbindelse vil vi påpeke at miljøoppfølgingsplanen også bør inneholde en plan for restaurering av anleggsområder tilbake til så naturlig tilstand som mulig, og den bør si noe om håndtering av risiko for spredning av fremmede arter ved forflytning av masser.

Vennlig hilsen

Forum for natur og friluftsliv Akershus

Maria Rundhaugen Tesaker
Fylkeskoordinator
FNF Akershus